

SUNUŞ

Yeni yazarlarımız, okurlarımız ve hakemlerimizle her geçen gün artan heyecan ve isteğimizle yine siz değerli okurlarımızla 13. sayımızı paylaşıyoruz. *Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks*'ün 5. cildinin 2. sayısında 17 makale ve 1 kitap tanıtımı yer almaktadır.

Almanya'da, 90'lı yıllarda yeni bir gençlik yazınsal türü olarak ergenlik romanı/yazını türü ortaya çıkmıştır. Doç. Dr. Hikmet Asutay da "*Ergenlik (İlkgençlik) Romanı ve Alman Gençlik Yazınındaki Tarihsel Gelişimi*" başlığıyla ele aldığı makalesinde karşılaştırmalı olarak Türk-Alman ergenlik yazını çalışmalarından esinlenerek ergenlik yazını bağlamında ilk gençlik romanı ya da ergenlik romanı olarak adlandırılan türün tanımını, özelliklerini, Alman gençlik yazınındaki tarihî sürecini ve bu türe yakın olarak görülen gençlik yazını türlerini betimleyici bir değerlendirmeye okurlarına sunmuştur.

Yatılı ilköğretim bölge okullarında görev yapan öğretmenlerin diğer okullarda görev yapan meslektaşlarına göre bazı alanlarda görev ve sorumlulukları farklılık arz etmektedir. Bu görev ve sorumluluklardan (yemekhaneyi ve çalışma odalarını denetleme, geceleri ve hafta sonları nöbet tutma, vs.) hareketle bu okullarda görev yapan öğretmenler için örgütsel adaletin dağıtımı daha da önem taşımaktadır. Doç. Dr. Elife Doğan Kılıç, "*Yatılı Bölge İlköğretim Okullarında Örgütsel Adalet: Sinop Örneği*" başlığını taşıyan makalesinde yatılı ilköğretim bölge okullarında görev yapan öğretmenlerin cinsiyet, çalışılan kademe ve hizmet süresi değişkenlerine göre örgütsel adalet ile ilgili algılarını belirlemiştir. Çalışma sonucunda, örgütsel adalet üzerine öğretmenlerin algılarının cinsiyet ve öğretim kademesine göre farklılık göstermediği, kıdem düzeylerine göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Banu Ayten Akın, '*Osmanlı'da İslami Hükümlerin Belirleyiciliğinde Varolabilen "Gösteri" Türleri: "Meddah, Karagöz ve Orta Oyunu"*' adıyla kalem aldığı makalesinde meddahlık, gölge oyunu ve orta oyununu Osmanlı dönemi şartlarında ve İslamiyet'in etkisi çerçevesinde değerlendirmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Yusuf Kılınç ve Yrd. Doç. Dr. Fikret Tuna'nın birlikte kaleme aldıkları "*Coğrafya Lisans Öğrencilerinin Bakış Açısıyla Atmosfer Basıncı Kavramı: Fenomenografik Çalışma*" başlıklı makalede, coğrafya bölümü ve coğrafya öğretmenliği öğrencilerinin "atmosfer basıncı"nı nasıl algıladıkları fenomenografik analiz yöntemi ile tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda, öğrencilerin, atmosfer basıncını sekiz farklı kategori ve altı farklı yol ile betimledikleri tespit edilmiştir.

"*İlköğretim Kurumları 1992 Resim-İş Eğitimi Dersi Öğretim Programı İle 2006 Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programlarının İncelenmesi*" başlığını taşıyan çalışmayı Yrd. Doç. Dr. Tarık Yazar, Yrd. Doç. Dr. Murat Gökalp, Öğr. Gör. Murat Ağççek birlikte kaleme almıştır. Çalışma 1992 İlköğretim Kurumları Resim-İş Eğitimi Dersi öğretim programı ile 2006 İlköğretim Görsel Sanatlar Dersi (5. sınıf) öğretim programlarının amaç, kapsam, öğrenme-öğretme süreci, ölçme ve değerlendirme bakımından benzerlik ve farklılıklarını belirleyerek olumlu-olumsuz yönlerini tespit etmek üzere hazırlanmıştır. Uygulama ile ilgili olumlu ve olumsuz durumlar, alan öğretmenlerinin görüşü alınarak belirlenirken diğer veriler için doküman analizi yöntemi kullanılmıştır.

İlköğretim 6, 7, 8. sınıflarda seçmeli olarak okutulan Halk Kültürü dersi uygulamalarına ilişkin öğrencilerin görüşlerini belirlemek amacıyla Yrd. Doç. Dr. Turhan Çetin ve Arş. Gör. Fitnat Gürgil tarafından "*İlköğretim Öğrencilerinin Halk Kültürü Dersi Uygulamalarına İlişkin Görüşleri*" adlı çalışma yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda ilköğretim öğrencilerinin Halk Kültürü dersi uygulamalarına ilişkin görüşlerinin cinsiyet, tatillerini geçirdikleri yer ve Türkçe dersi akademik başarı değişkenine göre farklılık gösterdiği, buna karşılık öğrenim gördükleri okulun bağlı olduğu ilçeye, en fazla tercih ettikleri oyun türlerine, büyükanne ve büyükbaba ile birlikte yaşamalarına göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

Likya Bölgesi'nin önemli yerleşimlerinden biri olan Tlos Antik Kenti sınırları içerisindeki tarihî kalıntıların ve anıt ağaçların kültürel peyzaj açısından değerlendirilmesinin yapıldığı çalışma, "*Tlos Antik Kenti Türbe Kalıntıları ve Anıt Ağaçların Kültürel Peyzaj Açısından Değerlendirilmesi*" başlığını taşımaktadır. Yrd. Doç. Dr. Zuhale Kaynakçı Elinç, çalışmasında tarihî kalıntıların Türkmen boylarından Menteşeoğulları Beyliği'ne ait olabileceğini, tarihî kalıntıların içinde ve yakınında 3 adet Cupressus sempervirens bulunduğunu, yine aynı yerde horizontalis (servi) ağacının yaş tespiti çalışmaları sonucunda, en yaşlı ağacın yaklaşık 910 yaşında olduğunu dile getirmiştir.

"*The State Of Azadistan (The State, Established in Iran in 1920)*" başlığının taşıyan makale Yrd. Doç. Dr. Abbas Karaağaçlı tarafından kaleme alınmıştır. Karaağaçlı, I. Dünya Savaşı'nın sonuna doğru İran'da, Azerbaycan Bölgesi'nde ortaya çıkan anti-sömürgeci ve özgürlükçü siyasi ve toplumsal

hareketi değerlendirip Őeyh Muhammed Hiyabâni'nin bu hareket içindeki lider kişiliğini ortaya koymuştur.

"*Türk Basınının Doğal Afetlere İlişkin Bakış Açısını Belirlemeye Yönelik Bir İnceleme*" başlıklı makalenin yazarı Yrd. Doç. Dr. Hakan Koç'tur. Koç, çalışmasında, 2009 - 2012 yılları arasında Türkiye ve dünyada meydana gelen doğal afetleri, Türk basınının (Gazete) nasıl bir söylem ve anlayışla sunduğunu, bireylere doğal afet bilinci kazandırma yönünde basının bir kaygı taşıyıp taşımadığını, yazılı basının doğal afet eğitime ne kadar yer verdiğini detayları ile ele almıştır. İncelemeler sonucunda ilginç sonuçlara ulaşılmıştır.

Yurt dışında yaşayan Türk çocuklarının ana dili eğitimleri, gerek Türkiye ile olan bağlarının devam etmesi gerekse ikinci dil öğreniminin etkin olması için önemli bir yere sahiptir. Bu önemden hareketle Öğr. Gör. Dr. Mustafa Yıldız ile Türkçe ve Türk Kültürü dersi öğretmeni Suna Öztürk, "*Almanya'da İlkokulda (Grundschule) Öğrenim Gören Türk Çocuklarının Yazma Becerileri Üzerine Bir İnceleme: Stuttgart Örneği*" adıyla kaleme aldıkları makalede, Almanya'da ilkokulda (Grundschule) öğrenim gören Türk çocuklarının yazma becerilerini incelenmişlerdir. İncelemeler sonucunda öğrencilerin çoğunluğunun yazma sürecinde gövde duruşu, kalem tutma ve kalem kavrama noktası bakımından uygun pozisyonları tercih ettikleri; öğrencilerin büyük bir bölümünün bitişik eğik yazı stilini kullandığı vs. tespit edilmiştir.

Genç yetişkinlerin benlik kurgularının "cinsiyet, eğitim düzeyi ve sosyoekonomik düzeye" göre karşılaştırılarak incelendiği "*Genç Yetişkinlerde Benlik Kurgusu Üzerine Bir Çalışma*" başlıklı çalışmayı Yrd. Doç. Dr. Hülya Ercan kaleme almıştır. Ercan, yaptığı incelemeler sonucunda içinde yaşanan toplumsal bağlamın, bireylerin benlik kurgularının şekillenmesinde önemli olduğunu ortaya koymuş ve Türk kültüründe benlik kurgusunun cinsiyet, eğitim düzeyi ve sosyoekonomik düzeye göre farklılaştığını ifade etmiştir.

Yrd. Doç. Dr. Ertan Besli, "*Eski ve Orta Türkçe Kelimelerin Yeniden Yapılandırılması Üzerine Düşünceler*" adlı makalesinde Eski ve Orta Türkçe kelimelerin yeniden yapılandırma süreci sırasında tarihî ve çağdaş Altay dillerinin oynadığı rolün önemi üzerinde durmuştur. Ayrıca Besli, Eski ve Orta Türkçe kelimelerin yeniden yapılandırma (rekonstruksiyon) çalışmalarında yer alması gereken unsurların neler olduğu, bu çalışmalar yapılırken eski ve yeni yöntemleri bütünleştiren bir yaklaşımın ortaya konması gerektiği hususlarında da bilgiler sunmuştur.

Dünyanın en eski, en yaygın doğal çoban köpeği ırkından biri olan Türk Çoban Köpeği Kangal, önemini ve değerini yüzyıllardır devam ettirmektedir. Kangalların günümüze kadar safkan kalmasında Kangal ilçesi

halkının titiz koruması ön plandadır. Yrd. Doç. Dr. Çağrı Çağlar Sinmez ve Prof. Dr. Aşkın Yaşar "*Sivas Folklorunda Türk Çoban Köpeği Kangal*" başlığıyla ele aldıkları çalışmalarında halk hekimliği uygulayıcıları, hayvan sahipleri ve diğer kaynak kişiler ile yaptıkları görüşmeler yoluyla Kangal Köpeği ile ilgili ulaştıkları bilgileri sunmuşlardır. Sonuçlar arasında Kangalların genel ırk özelliklerine göre "kurtçul", "saf" ve "kıрма"; post renklerine göre, "alası-boz", "karayaka", "sarı yaka", "boz yaka", "kıllı" ve "kırçıl"; kuyruk şekillerine göre ise "kılıç kuyruk", "kuyruğu eğri" ve "kıvrak kuyruk" olarak sınıflandırıldıkları yer almaktadır.

Bulgaristan'da yaklaşık beş yüz yıl hüküm süren Osmanlı hâkimiyeti döneminde Türkler ve diğer etnik gruplar hoşgörü ve adalet içinde yaşamakta iken 93 Harbi sonrasında Türklerin acı dolu günleri de başlamış olur. Bulgaristan'da yaşayan Türklerin varlıklarını, kimliklerini yok etmek üzere izlenen politikalar yıllarca sürer. Günümüzde Bulgaristan Türkleri de ataları gibi dillerini ve kültürlerini yaşatmak için uğraş vermektedir. Dr. Ülker Şen, "*Bulgaristan'da Faaliyet Gösteren Şumnu Nazım Hikmet Kültür Evi İle Mozaik Dergisinin Türkçe ve Türk Kültürüne Katkıları Bakımından Değerlendirilmesi*" başlıklı makalesinde, Bulgaristan'da faaliyet gösteren Şumnu Nazım Hikmet Kültür Evi'ni ve onun yayın organı olan Mozaik dergisini Türkçe ve Türk kültürüne katkıları açısından değerlendirmektedir.

Osmanlı Devleti için Halep, Şam gibi şehirler önemli bir yere sahiptir. Bu şehirler aynı zamanda, Osmanlı eserlerinin vücut bulduğu şehirlerdendir. Özellikle Halep'te inşa edilen büyük külliyelerin banileri olarak, Halep valiliği görevinde bulunmuş olan paşaların imzasını görmek mümkündür. Dr. Kemal Hakan Tekin, "*Halep'te Gelenekten Yeniliğe Geçiş Sürecinde İmar Faaliyetlerine İmza Atan Yapı Patronları ve Eserleri Üzerine*" adlı makalesinde, Halep'teki Osmanlı hâkimiyeti sırasında, Osmanlı sanat patronlarının şekillendirdiği gelenekten yeniliğe geçiş sürecini eserlerin kitabelerinden ve tarihî kaynaklardan yararlanarak incelemiştir.

Sinema; tiyatro, edebiyat gibi gerek sanatsal yönü gerekse sosyolojik yönü ile toplumu etkilemektedir. Dr. Tuğba Elmacı da "*Kader ve Masumiyet Filmleri Bağlamında Melodram Türünün Yeniden Üretimi*" adlı makalesinde Türk sinemasında melodram türünü ele almıştır. Çalışmada Zeki Demirkubuz'un 1997 yapımı Masumiyet ve onun devam filmi olan 2006 yılı yapımı Kader filmleri ele alınmıştır. Tür çözümlemesi ve sosyolojik çözümleme yöntemleri ile incelenen filmler bağlamında günümüz yeni Türk sinemasında, melodram türünün toplumsal algıya yerleşen kodlarının hâlâ varlığını devam ettirdiği ortaya konulmuştur.

Ebûbekir Hâzım Tepeyran, Osmanlının son dönemi ve genç Cumhuriyet'in ilk dönemlerinden çok partili yıllara gelinceye kadar valilik, bakanlık ve milletvekilliği gibi pek çok görevde bulunmuştur. Ebûbekir Hâzım Tepeyran, devlet adamı kimliği yanında edebiyatçı kimliği de

Necati Demir
Sunuş

taşımaktadır. Tepeyran'ın Meşrutiyet yıllarında kaleme aldığı “Küçük Paşa” isimli romanı da bu kimliğin bir parçasıdır. Arş Gör. Adem Özbek, *'Niğdeli Bir Devlet Adamının Romanı: “Küçük Paşa”* başlığı altında Tepeyran'ın Küçük Paşa adlı romanını zihniyet, yapı, tema, dil ve anlatım gibi özellikler açısından incelemiştir.

Türk Kültüründen Bir Demet: “Türk Mânileri” başlığı altında Arş. Gör. Esra Nur Tiryaki, Prof. Dr. Necati Demir tarafından kaleme alınan *Türk Mânileri* adlı kitabın tanıtımını yapmıştır.

Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks'ün 14. sayısıyla 15 Aralık 2013'te okurlarımızla buluşmak dileğiyle...

Prof. Dr. Necati DEMİR
Editor in Chief